

κάθε

κάθε, άκλ. άόρ. αντων. [αποκόπηκε από τη λ. καθένας με ανέβασμα του τόνου], κάθε. **1.** εύχρ. ως επίθ. (χρησιμοποιείται για όλα τα γένη και για όλες τις πτώσεις του ενικού), καθείς, καθένας, καθεμιά, καθένα: «κάθε άνθρωπος έχει στη ζωή του δικαιώματα και υποχρεώσεις || πρέπει κάθε πράγμα να είναι στη θέση του». **2.** με αιτιατική στη θέση της πρόθ., ανά: «πρέπει να παίρνει απ' αυτό το φάρμακο κάθε τέσσερις ώρες». **3.** (υποτιμητικά) ο οποιοσδήποτε τυχαίος, ο πάσα ένας: «δεν μπορεί να 'ρχεται ο κάθε βλάκας και να μου κάνει τον έξυπνο, γιατί τα παίρνω στο κρανίο || δεν μπορεί ο κάθε πλούσιος να θέλει να του κάνω τεμενάδες». (Ακολουθούν 60 φρ.)·

- αβράκωτος έβαλε βρακί και σε κάθε πόρτα το 'δειχνε, βλ. λ. [αβράκωτος](#)·
- άμυαλος βρακί εφόρει, κάθε πάτημα το θώρει, άμυαλος·
- για κάθε ενδεχόμενο, βλ. λ. ενδεχόμενο·
- για κάθε μέρα, βλ. λ. [μέρα](#)·
- δεν είναι κάθε μέρα Λαμπρή, βλ. λ. [μέρα](#)·
- δεν είναι κάθε μέρα Πασχαλιά, βλ. λ. [μέρα](#)·
- δεν είναι κάθε μέρα τ' Αγιαννιού, μέρα·
- έξω από κάθε αμφιβολία, βλ. λ. [αμφιβολία](#)·
- θα γελάσει ο κάθε πικραμένος, βλ. λ. [πικραμένος](#)·
- κάθε ακαμάτρα και τρελή έχει την τύχη την καλή, βλ. λ. [ακαμάτης](#)·
- κάθε άλλο, είμαι αντίθετης, διαφορετικής γνώμης ή άποψης από αυτό που λες ή ισχυρίζεσαι: «έχω την εντύπωση πως σ' ενοχλώ. -Κάθε άλλο || κάθε άλλο παρά έτσι όπως τα λες είναι τα πράγματα, μην αμφιβάλλεις»·
- κάθε άνθρωπος είναι βασιλιάς στο σπίτι του, βλ. λ. [σπίτι](#)·
- κάθε αρνί απ' το ποδάρι του κρέμεται, βλ. λ. αρνί·
- κάθε αρχή και δύσκολη, βλ. λ. αρχή·
- κάθε βδομάδα, βλ. λ. [βδομάδα](#)·
- κάθε γέρος την πορδή του την έχει μόσκο, βλ. λ. [πορδή](#)·
- κάθε δεντράκι με τον ίσκιο του, βλ. λ. [δεντράκι](#)·
- κάθε δουλειά θέλει το κολάι της, βλ. λ. [δουλειά](#)·
- κάθε δυο και τρεις, πολύ συχνά: «έρχεται κάθε δυο και τρεις και μου ζητάει δανεικά»·
- κάθε είδους, βλ. λ. [είδος](#)·
- κάθε εμπόδιο για καλό ή κάθε εμπόδιο σε καλό, βλ. λ. εμπόδιο·
- κάθε καρδιάς καρύδι, βλ. λ. [καρύδι](#)·

- κάθε κατεργάρης στον πάγκο του, βλ. λ. [κατεργάρης](#).
- κάθε λίγο και λιγάκι, βλ. λ. [λίγος](#).
- κάθε λογής, βλ. λ. [λογής](#).
- κάθε μέρα, βλ. λ. [μέρα](#).
- κάθε μέρα είναι αύριο, βλ. λ. [αύριο](#).
- κάθε μέρα μου φαίνεται χρόνος, βλ. λ. [μέρα](#).
- κάθε μήνα, βλ. λ. [μήνας](#).
- κάθε ξύλο έχει τον καπνό του, βλ. λ. [καπνός](#)¹.
- κάθε Πάσχα και Χριστούγεννα, βλ. λ. [Πάσχα](#).
- κάθε πέρσι και καλύτερα, βλ. λ. [πέρσι](#).
- κάθε πετεινός στην αυλή του κράζει, βλ. λ. [πετεινός](#).
- κάθε που, όσες φορές. (Λαϊκό τραγούδι: **κάθε που** βραδιάζει στη μικρή τη γειτονιά).
- κάθε πουλί στον τόπο του κελαηδεί, βλ. λ. [πουλί](#).
- κάθε πράγμα στην ώρα του, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- κάθε πράγμα στον καιρό του κι αβγά κόκκινα το Πάσχα, βλ. λ. [αβγό](#).
- κάθε πράγμα στον καιρό του κι ο κολιός τον Αύγουστο, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#).
- κάθε σχόλιο περιττεύει, βλ. λ. [σχόλιο](#).
- κάθε τι (καθετί) κάθε πράγμα, όλα, τα πάντα: «θέλω να ελέγχω κάθε τι που βγαίνει απ' αυτό το εργοστάσιο».
- κάθε τόπος και ζακόνι, κάθε μαχαλάς και τάξη, βλ. λ. [τόπος](#).
- κάθε τόσο, αρκετές φορές, συχνά: «έρχεται κάθε τόσο και τηλεφωνεί». (Λαϊκό τραγούδι: ζηλεύω τα πουλιά, γιατί έχουνε φτερά κι αλλάζουνε πατρίδες **κάθε τόσο**, ζηλεύω τα πουλιά, αχ, να 'μουν σαν κι αυτά να φύγω και λεύτερος να νιώσω).
- κάθε τόσο και λιγάκι, βλ. φρ. [κάθε λίγο και λιγάκι](#).
- κάθε τρεις και δέκα, αρκετά συχνά: «κάθε τρεις και δέκα, έρχεται και μου ζητάει εκδουλεύσεις».
- κάθε τρεις και λίγο, βλ. φρ. [κάθε τρεις και δέκα](#).
- κάθε τρεις και πέντε, βλ. φρ. [κάθε τρεις και δέκα](#).
- κάθε τρίχα με τον ίσκιο της, βλ. λ. [τρίχα](#).
- κάθε φέτος και χειρότερα, βλ. λ. [φέτος](#).
- κάθε φορά, βλ. λ. [φορά](#).

- κάθε φορά που..., βλ. λ. φορά·
- κάθε χρόνο, βλ. λ. χρόνος·
- κάθε ώρα και στιγμή, βλ. λ. ώρα·
- με κάθε λεπτομέρεια, βλ. λ. λεπτομέρεια·
- με κάθε μέσο, βλ. λ. μέσο·
- με κάθε τρόπο, βλ. λ. [τρόπος](#)·
- πέρα από κάθε αμφιβολία, βλ. λ. [αμφιβολία](#)·
- σε κάθε περίπτωση, βλ. λ. [περίπτωση](#)·
- το κάνει κάθε δυο και τρεις, το άτομο για το οποίο γίνεται λόγος, επαναλαμβάνει πολύ συχνά κάτι, ιδίως όχι αρεστό: «ήρθε ο τάδε και μου ζητούσε δανεικά. -Σ' εμένα το κάνει κάθε δυο και τρεις»·
- το κάνει κάθε τρεις και δέκα, επαναλαμβάνει αρκετά συχνά κάτι, ιδίως όχι αρεστό: «το ξέρει πως μ' ενοχλεί να 'ρχεται να παίρνει τηλέφωνο απ' το γραφείο μου, κι όμως το κάνει κάθε τρεις και δέκα»·
- το κάνει κάθε τρεις και λίγο, βλ. φρ. το κάνει κάθε τρεις και δέκα·
- το κάνει κάθε τρεις και πέντε, βλ. φρ. το κάνει κάθε τρεις και δέκα.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας